

„Liderzy Ostrołęki na rzecz
czystego powietrza
- od wiedzy do działania”

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

„Liderzy Ostrołęki na rzecz **czystego powietrza** - od wiedzy do działania”

Warsztat realizowany jest w ramach projektu pn.:
„Mazowsze bez smogu” współfinansowanego
z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

w ramach Priorytetu: II: „Fundusze Europejskie
na zielony rozwój Mazowsza”

Działania: 2.1: „Efektywność energetyczna”
programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza
2021-2027.

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

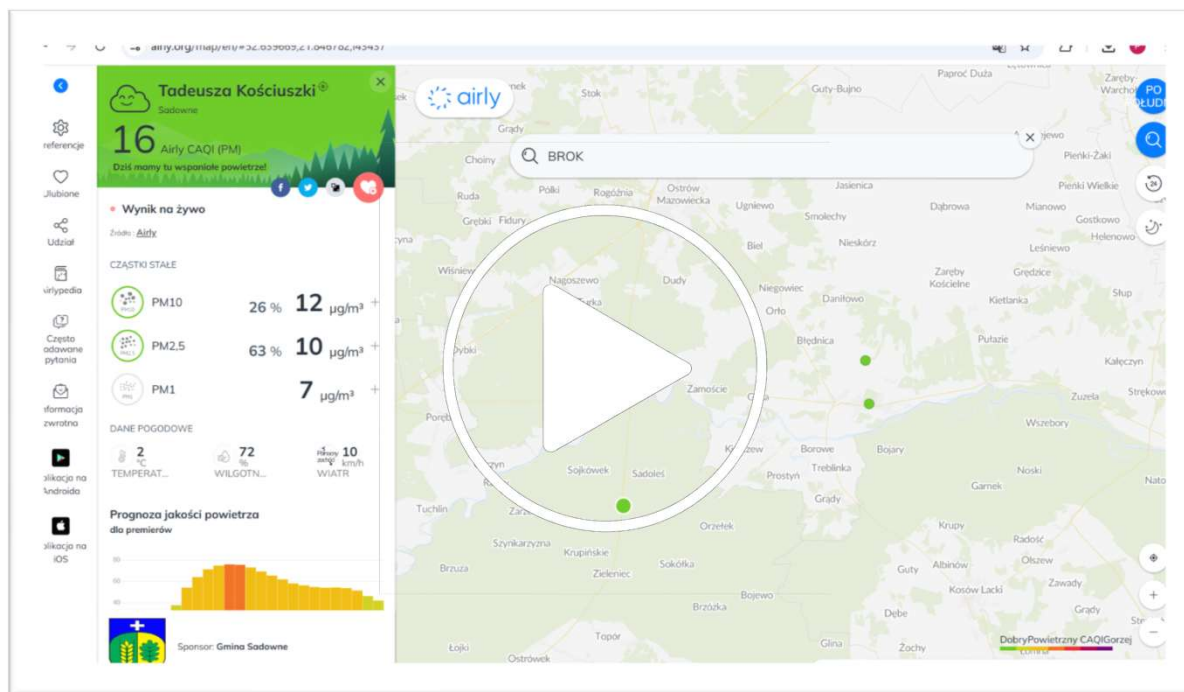
Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA

CZUJNIKI ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

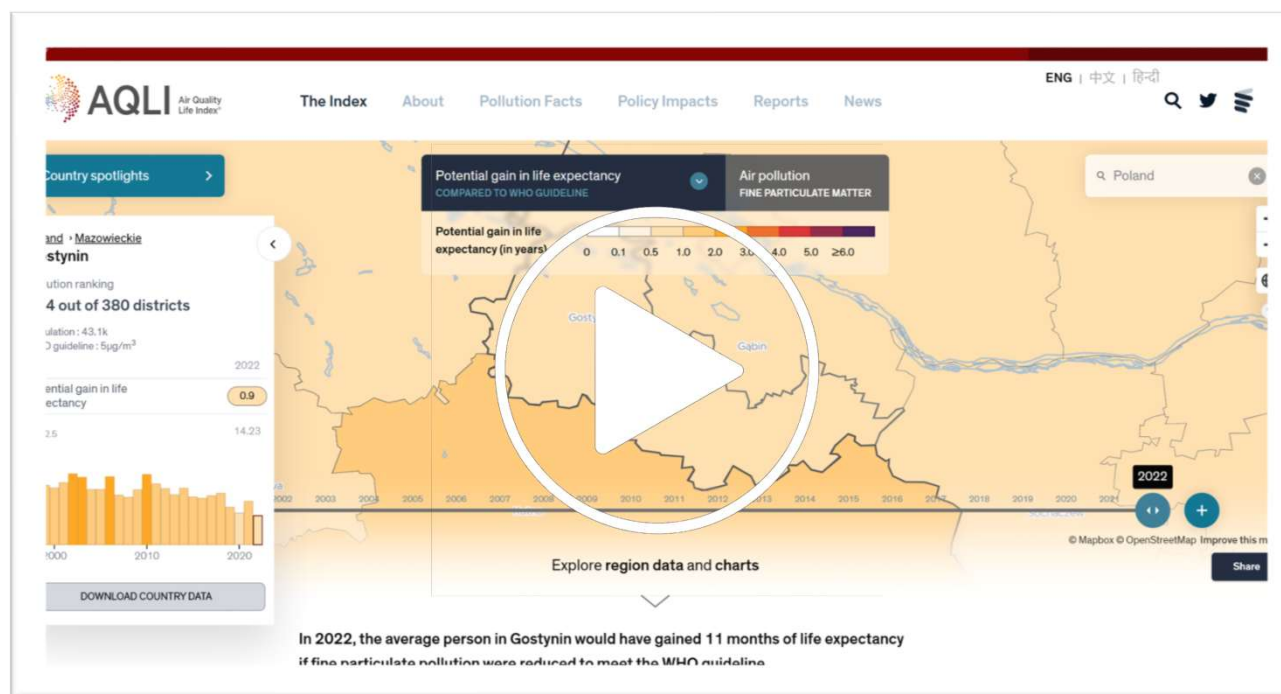
Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA

Jak myślicie - Ile lat tracą mieszkańcy waszego Miasta przez zanieczyszczenie powietrza?
Jaka jest różnica między Polską a innymi krajami?

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

LIDERZY ZMIAN – JAK WSPIERAĆ MIESZKAŃCÓW W DZIAŁANIU

Celem warsztatu jest wzmocnienie kompetencji liderów lokalnych w zakresie wdrażania Mazowieckiej Uchwały Antysmogowej oraz prezentacja korzyści płynących z jej realizacji.

Uczestnicy nauczą się, jak skutecznie aktywizować społeczność do podejmowania działań na rzecz ochrony powietrza.

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

MAZOWSZE BEZ SMOGU – WSPÓLNY PROJEKT NA RZECZ CZYSTEGO POWIETRZA

Lider projektu: Województwo Mazowieckie

Partnerzy: 98 gmin z terenu województwa mazowieckiego

Cel: Wsparcie JST w realizacji Programu ochrony powietrza (POP).

Ograniczenie emisji pyłów PM10, PM2,5, B(a)P oraz NO₂.

Poprawa jakości powietrza w mazowieckich strefach.

Skuteczne planowanie działań na rzecz ochrony powietrza.

Doradztwo ekologiczne i komunikację z mieszkańcami.

Wdrożenie systemów IT wspierających zarządzanie jakością powietrza.

Monitorowanie, kontrole i egzekwowanie przepisów antysmogowych.

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

ZAKRES PROJEKTU „MAZOWSZE BEZ SMOGU”

Ogólny zakres w ramach projektu:

Doradztwo energetyczne i ekologiczne

– realizowane przez zatrudnionych ekodoradców w gminach.

Serwis internetowy

– narzędzie wspierające zarządzanie jakością powietrza w całym województwie.

Edukacja ekologiczna

– kampanie informacyjno-edukacyjne na poziomie lokalnym i wojewódzkim.

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

DLACZEGO JAKOŚĆ POWIETRZA MA ZNACZENIE ?

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

DLACZEGO **UCHWAŁA ANTYSMOGOWA** ZOSTAŁA PODJĘTA?

Potrzeba zmian systemowych.

Uchwała antysmogowa to konieczność – ogranicza emisję i poprawia zdrowie mieszkańców.

Wysokie koszty społeczne.

Smog oznacza więcej chorób, zwolnień lekarskich i wydatków na leczenie.

Zła jakość powietrza w gminach.

Przyczyną są stare kotły i niskiej jakości paliwo emitujące szkodliwe substancje.

Zagrożenia zdrowotne

Zanieczyszczenie powietrza zwiększa ryzyko chorób serca, płuc, nowotworów, a nawet bezpłodności.

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

MAZOWIECKA UCHWAŁA ANTYSMOGOWA

Po co nam uchwała antysmogowa?

Wysoka śmiertelność – Z powodu zanieczyszczenia powietrza na Mazowszu co roku umiera od 4 do 6 tysięcy osób.

Wysokie koszty zdrowotne – Leczenie chorób spowodowanych smogiem i absencje w pracy kosztują nawet 800 zł miesięcznie na mieszkańca.

Uchwała antysmogowa – Wprowadzono regulacje mające na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń.

Wymiana starych źródeł ciepła – Zachęca się do likwidacji przestarzałych kotłów i instalowania nowoczesnych urządzeń grzewczych.

Poprawa jakości życia – Działania te wpłyną korzystnie na zdrowie mieszkańców i komfort życia w regionie.

Wymagania ekoprojektu

Wspólne standardy dla całej UE – Ekoprojekt wprowadza jednolite wymagania dotyczące emisji zanieczyszczeń w całej Unii Europejskiej.

Normy dla kotłów i kominków – Określono minimalne limity emisji dla kotłów grzewczych i ogrzewaczy pomieszczeń, w tym kominków.

Cel: czystsze powietrze – Głównie założenie to zmniejszenie zużycia paliwa i ograniczenie emisji szkodliwych substancji.

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

MAZOWIECKA UCHWAŁA ANTYSMOGOWA

od 11 listopada 2017 r. można montować **tylko kotły** spełniające normy emisyjne zgodne z wymogami ekoprojektu.

od 1 stycznia 2028 r. nie wolno używać kotłów na paliwa stałe klasy 3 lub 4 według normy PN-EN 303-5:2012.

Użytkownicy kotłów klasy 5 wg normy PN-EN 303-5:2012 będą mogli z nich korzystać do końca ich żywotności, jeśli zostały zainstalowane przed 11 listopada 2017 r.

od 1 stycznia 2023 r. nie wolno używać:

- **kotłów bezklasowych na paliwa stałe**, tzn. niespełniających wymogów dla klas 3, 4 lub 5 według normy PN-EN 303-5:2012,
- **kotłów na paliwa stałe (w tym biomasę) w nowo budowanych budynkach** dla których wniosek o pozwolenie na budowę lub zgłoszenie zostały złożone po 1 stycznia 2023 r., **jeżeli istnieje techniczna możliwość podłączenia budynku do sieci ciepłowniczej**, która znajduje się na terenie bezpośrednio przylegającym do działki inwestora na której znajduje się instalacja,
- **kominków, które nie spełniają wymogów ekoprojektu** lub nie zostały wyposażone w urządzenie ograniczające emisję pyłu do wartości określonych w ekoprojekcie.

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

MAZOWIECKA UCHWAŁA ANTYSMOGOWA

NIE WOLNO SPALAĆ
w kotłach, piecach i kominkach:

paliw zawierających biomasę
o wilgotności w stanie roboczym
powyżej 20% (np. mokrego drewna)

węgla brunatnego oraz paliw
stałych produkowanych
z wykorzystaniem tego węgla

węgla kamiennego
w postaci sypkiej
o uziarnieniu 0-3 mm

mułów i flotokoncentratów
węglowych oraz mieszanek
produkowanych
z ich wykorzystaniem

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

MAZOWIECKA UCHWAŁA ANTYSMOGOWA

Jeżeli ogrzewasz dom kotłem tradycyjnym, dopuszczalne jest palenie w nim.

pelletem

węglem groszkiem

węglem kamiennym
gruboziarnistym

drewnem
sezonowanym
(np. buk, brzoza,
dąb, grab)

biomasą drzewną

brykietem

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

MAZOWIECKA UCHWAŁA ANTYSMOGOWA

ZAPAMIĘTAJ !!!

Podczas zakupu paliwa do ogrzewania mieszkańcy Mazowsza powinni żądać od sprzedawców **pisemnych certyfikatów lub dokumentów** potwierdzających parametry nabywanego opału. Transakcja powinna być potwierdzona dowodem zakupu – paragonem lub fakturą. Wymienione dokumenty mogą być wymagane podczas kontroli jakości stosowanego paliwa.

Osoba naruszająca przepisy uchwały może być ukarana **mandatem 500 zł lub grzywną do 5 000 zł.** Udaremnienie lub utrudnianie przeprowadzania kontroli w zakresie ochrony środowiska jest przestępstwem zagrożonym karą aresztu na podstawie art. 255 k.k.

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

GDZIE SZUKAĆ DOFINANSOWANIA?

Programy się zmieniają, dobrze jest śledzić aktualne informacje.

Gdzie się udać?

1. Urząd gminy
2. Doradcy energetyczni
3. Strony internetowe: NFOŚIGW, WFOŚIGW, Funduszy Europejskich, BGK

Co warto śledzić?

Program „Czyste Powietrze”
Ulga termomodernizacyjna
Program „Stop Smog”
Program „Mój Prąd”
Program „Moje Ciepło”

Istnieje wyszukiwarka
EkoDotacji:
www.ekodotacje.ios.edu.pl

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

MAZOWIECKA UCHWAŁA ANTYSMOGOWA

Edukacja i informowanie mieszkańców – klucz do skutecznej uchwały antysmogowej

**Brak wiedzy o terminach
i obowiązkach
(np. zakaz kopciuchów, jakość paliw).**

**Zaangażowanie lokalnych
społeczności i gmin – edukacja
przez działanie.**

**Potrzebne kampanie informacyjne – ulotki,
spoty, webinary, punkty konsultacyjne.**

**Cel: świadomość, zmiana nawyków,
lepszą jakość powietrza.**

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

ZADANIA EKODORADCZYNI A UCHWAŁA ANTYSMOGOWA

Doradztwo w zakresie wymiany źródeł ciepła i termomodernizacji

Organizacja wydarzeń z zakresu ochrony powietrza

Monitorowanie stanu realizacji założeń POP i PDK
Programu Ochrony Powietrza (POP) i Planu Działań Krótkoterminowych (PDK)

Pomoc w prowadzeniu sprawozdawczości z POP i PDK

Pomoc mieszkańcom w pozyskiwaniu środków finansowych

Opracowanie strategii służącej poprawie jakości powietrza

Wsparcie w aktualizacji/ aktualizacja bazy inwentaryzacji źródeł ciepła w gminie

Kontrole palenisk

Wykonanie analizy ubóstwa energetycznego

Akcje informacyjne

Zlecenie badania próbek popiołu

Analiza potrzeb edukacyjnych mieszkańców gminy

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

EKODORADCZYNI : JAK MOŻE POMÓĆ LIDEROM LOKALNYM

Możliwość zorganizowania **spotkania dla mieszkańców** z udziałem ekodoradczyń.

Pomoc w **identyfikacji potrzeb energetycznych** mieszkańców (np. stare piece, wilgotne domy).

Wsparcie w **promowaniu programów dotacyjnych**.

Wspólne akcje informacyjne (ulotki, lokalne wydarzenia, gazety, Facebook, itp.).

Bezpłatne **badania termowizyjne**.

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

LIDERZE, WSPÓŁPRACUJ Z EKODORADCZYNIĄ!

Dlaczego warto?

Zyskujesz partnerkę do działań na rzecz zdrowia i ochrony powietrza.

Pokazujesz realne efekty – pomoc mieszkańcom, konkretne inwestycje.

Budujesz zaufanie i aktywność swojej społeczności.

Jak to zrobić?

Zaproś ekodoradczynię na zebranie wiejskie, piknik, spotkanie organizacji.

Udostępnij informacje na lokalnych tablicach, stronach, profilach.

Wspólnie rozpoznajcie potrzeby mieszkańców – i pomóżcie im działać.

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

WPŁYW NA ZDROWIE MIESZKAŃCÓW

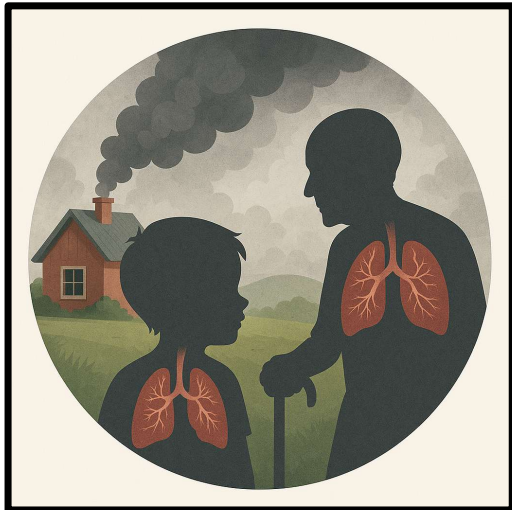
Kogo smog dotyka najbardziej?

Dzieci oddychają 2 x szybciej – wdychają więcej zanieczyszczeń.

W Polsce: **co 3. dziecko z objawami alergii lub astmy** – najczęściej w sezonie grzewczym (raport GIS i PAN).

Seniorzy z problemami krążeniowymi i oddechowymi są szczególnie narażeni na powikłania.

Smog powoduje wzrost hospitalizacji nawet o **12–15%** w dniach wysokiego stężenia PM10/PM2.5 (źródło: Europejska Agencja Środowiska).

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

WPŁYW NA ZDROWIE MIESZKAŃCÓW

„Cichy zabójca” – jak smog wpływa na zdrowie mieszkańców naszej gminy?

W Polsce z powodu zanieczyszczonego powietrza umiera co roku **ok. 40 000 osób**.

Nawet w mniejszych miejscowościach, **dym z kopciuchów** i niskiej emisji w zimie stanowi duże zagrożenie. Smog zwiększa ryzyko zawału, udaru, raka płuc i skraca życie.

Według raportu AQLI oraz WHO, **zanieczyszczenia powietrza skracają życie Polaków średnio o 1,1 do 1,7 roku**, w zależności od regionu.

W miastach o najwyższym stężeniu pyłów (np. Nowy Sącz, Rybnik, Kraków, ale też mniejsze gminy podmiejskie zimą) – **nawet o 2–3 lata**.

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

WPŁYW NA ZDROWIE MIESZKAŃCÓW

Smog wchodzi do domu

Pyły i zanieczyszczenia z zewnątrz **przenikają przez nieszczelne okna i wentylację.**

Nawet **60–90% pyłów PM2.5** z zewnątrz może **przenikać do wnętrz domów** (źródło: EPA, WHO).

W domach ogrzewanych starymi piecami zanieczyszczenia są **nawet większe niż na zewnątrz.**

Dzieci częściej chorują, a dorośli **częściej biorą zwolnienia z pracy** z powodu infekcji.

Okres zimowy = więcej nieobecności w szkołach i zakładach pracy.

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

DLACZEGO **OCHRONA POWIETRZA** JEST TAKA WAŻNA?

Czym oddychamy, tak żyjemy – to wpływa na nasz codzienny komfort.

Nieprzyjemne
zapachy

Ograniczona
widoczność

Brak możliwości
spacerów aktywności
na zewnątrz

Niższa satysfakcja
z życia
poczucie zaniedbania

To wpływa na zdrowie psychiczne, relacje sąsiedzkie i komfort życia
codziennego.

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

DLACZEGO **OCHRONA POWIETRZA** JEST TAKA WAŻNA?

Wizerunek MIASTA i jej odbiór zewnętrzny: *Smog odstrasza nie tylko mieszkańców.*

Negatywny wizerunek miejscowości

Mniej turystów i inwestorów

Spadek wartości nieruchomości

Zanieczyszczenia powietrza stają się barierą dla rozwoju – również w oczach zewnętrznych obserwatorów.

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

DLACZEGO **OCHRONA POWIETRZA** JEST TAKA WAŻNA?

Skutki dla rozwoju lokalnego: *Czyste powietrze to motor rozwoju MIASTA.*

Zanieczyszczenia ograniczają
rozwój społeczno-gospodarczy

Trudniej przyciągnąć
młode rodziny
i przedsiębiorców

Więcej zwolnień lekarskich,
niższa aktywność obywatelska

Mniej inwestycji
= wolniejszy rozwój

Lepsze powietrze to realna przewaga lokalna!

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

DLACZEGO **OCRONA POWIETRZA** JEST TAKA WAŻNA?

Koszty zdrowotne i społeczne smogu: *Smog kosztuje nas więcej, niż myślisz.*

Większe wydatki na leczenie chorób układu oddechowego i sercowo-naczyniowego.
Według raportu Europejskiej Agencji Środowiska (EEA, 2022), **koszty zdrowotne smogu w Polsce wynoszą nawet 100 miliardów zł rocznie.**

Rosnące koszty leków i prywatnej opieki zdrowotnej dla mieszkańców.

Obciążenie publicznego systemu ochrony zdrowia.

Wydatki Narodowego Funduszu Zdrowia na leczenie chorób oddechowych i układu krążenia powiązanych z zanieczyszczeniami sięgają **kilku miliardów zł rocznie.**

Utrata produktywności – zwolnienia lekarskie, obniżona wydolność pracowników.

Przeciętna absencja chorobowa pracownika może wzrosnąć o **2–5 dni rocznie** w regionach o złej jakości powietrza.

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

DLACZEGO **OCHRONA POWIETRZA** JEST TAKA WAŻNA?

Skutki długofalowe i konieczność działania: *Nie działając dziś, zapłacimy jutro.*

Wzrost liczby zgonów związanych z zanieczyszczeniami.

45 000 przedwczesnych zgonów rocznie w Polsce (źródło: WHO, Europejska Agencja Środowiska). Na świecie – **7 milionów zgonów rocznie** (WHO, 2023). To więcej niż malaria, AIDS i wypadki drogowe razem wzięte.

Potrzeba inwestycji w długofalowe działania naprawcze – np. wymiana źródeł ciepła, zielone przestrzenie, oczyszczacze powietrza.

Według Banku Światowego: **każda złotówka wydana na poprawę jakości powietrza zwraca się 3–4 razy** w formie oszczędności zdrowotnych i gospodarczych.

Opóźnianie działań = rosnące koszty i dług społeczny.

W trosce o zdrowie przyszłych pokoleń.

Działania lokalne to inwestycja, nie wydatek.

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

KOMUNIKACJA W OBSZARZE BUDOWANIA ŚWIADOMOŚCI OCHRONY POWIETRZA

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

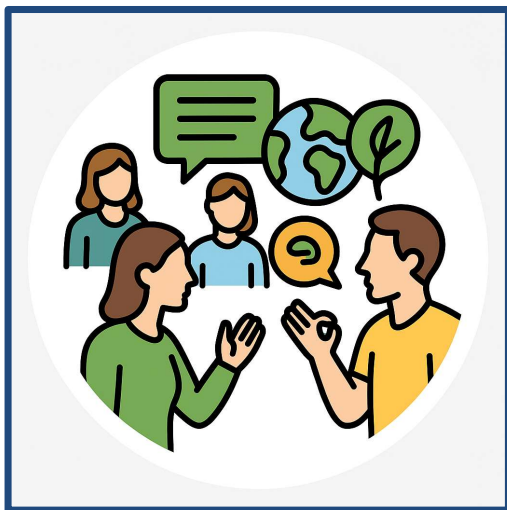
Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

BUDOWANIE ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ

Dlaczego komunikacja jest kluczowa?

Zmiana postaw zaczyna się od świadomości.

Liderzy lokalni cieszą się zaufaniem społecznym.

Dobrze zaplanowana komunikacja wpływa
na skuteczność działań.

Przekaz musi być jasny, konkretny i wiarygodny.

Trzeba mówić językiem korzyści.

Różne grupy odbiorców wymagają różnych strategii.

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

BUDOWANIE ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ

Jak rozmawiać z mieszkańcami?

Słuchaj potrzeb i obaw ludzi.

Unikaj technicznego języka.

Dostosuj argumenty do sytuacji mieszkańców.

Dawaj przykłady z lokalnego otoczenia.

Zachęcaj do zadawania pytań.

Bądź cierpliwy i otwarty.

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

BUDOWANIE ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ

Błędy w komunikacji – czego unikać?

Mówienia „z góry” i moralizowania.

Zarzucania winą i straszenia.

Ignorowania głosu społeczności.

Przetładowania informacjami.

Braku konsekwencji w działaniach.

Braku autentyczności.

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

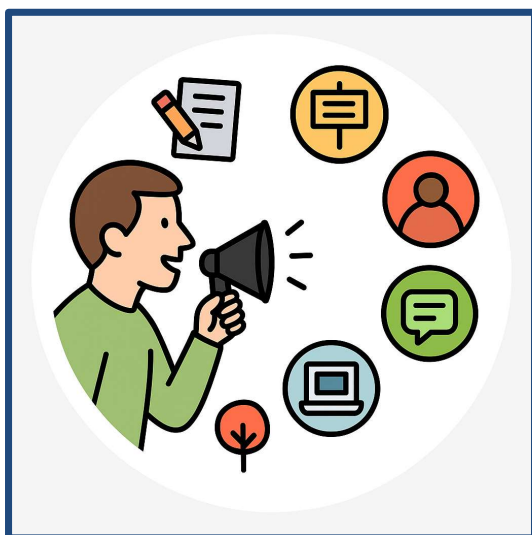
Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

BUDOWANIE ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ

Skuteczne kanały dotarcia

Rozmowy bezpośrednie – najlepsze w małych społecznościach.

Tablice ogłoszeń i plakaty.

Strony internetowe gminy i media społecznościowe.

Biuletyny parafialne, szkoły, biblioteki.

Wydarzenia lokalne – pikniki, spotkania.

Kooperacja z lokalnymi liderami opinii.

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

BUDOWANIE ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ

Co działa najlepiej?

Wspólne warsztaty z mieszkańcami.

Spotkania z ekodoradczynią.

Kampanie door-to-door z ulotkami.

Ekologiczne konkursy międzypokoleniowe.

Zielone szkoły i działania z dziećmi.

Prezentacje wyników jakości powietrza w gminie.

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

BUDOWANIE ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ

PODSUMOWANIE

Liderzy lokalni mają realny wpływ na świadomość ekologiczną.

Skuteczna komunikacja to podstawa zmian społecznych.

Ważna jest autentyczność, prosty język i lokalny kontekst.

Warto korzystać z różnych kanałów dotarcia.

Motywacja wynika z pokazania korzyści.

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

ĆWICZENIA Z KOMUNIKACJI W OBSZARZE BUDOWANIA ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

BUDOWANIE ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ - ĆWICZENIA

GRUPY ODBIORCÓW

Mieszkańcy domów jednorodzinnych

– zainteresowani obniżeniem kosztów ogrzewania i poprawą komfortu życia.

Osoby starsze i rodziny z dziećmi

– bardziej narażone na skutki zanieczyszczenia powietrza (zdrowie).

Samorządy lokalne i liderzy społeczności

– realizujący polityki zrównoważonego rozwoju i działania proklimatyczne.

Uczniowie i młodzież

– jako grupa przyszłych liderów i świadomych obywateli.

Rolnicy i mieszkańcy obszarów wiejskich

– mogący skorzystać z dotacji np. na wymianę źródeł ciepła lub fotowoltaikę.

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

BUDOWANIE ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ - ĆWICZENIA

PLANOWANIE WYPOWIEDZI DO RÓŻNYCH ODBIORCÓW

Zaproponuj adresatów poniższych komunikatów

Niższe rachunki za ogrzewanie.

ADRESACI:

Mieszkańcy domów jednorodzinnych

Rolnicy i mieszkańcy obszarów wiejskich

Osoby starsze, rodziny wielodzietne

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

BUDOWANIE ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ - ĆWICZENIA

PLANOWANIE WYPOWIEDZI DO RÓŻNYCH ODBIORCÓW

Zaproponuj adresatów poniższych komunikatów

Lepsza jakość powietrza – mniej chorób.

ADRESACI:

Osoby starsze i dzieci (grupy wrażliwe)

Rodziny z dziećmi

Samorządy lokalne (jako cel strategiczny zdrowia publicznego)

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

BUDOWANIE ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ - ĆWICZENIA

PLANOWANIE WYPOWIEDZI DO RÓŻNYCH ODBIORCÓW

Zaproponuj adresatów poniższych komunikatów

**Skorzystaj z dofinansowania zanim
zapłacisz z własnej kieszeni!**

ADRESACI:

Osoby z niskimi dochodami

Młode rodziny planujące remont lub budowę domu

Wspólnoty i zarządcy budynków

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

BUDOWANIE ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ - ĆWICZENIA

PLANOWANIE WYPOWIEDZI DO RÓŻNYCH ODBIORCÓW

Jak poniższe hasła przełożyć na komunikat?

Pokazuj korzyści – nie tylko obowiązki!

KOMUNIKAT:

„Dzięki wymianie pieca nie tylko spełnisz wymagania prawa, ale też zaoszczędzisz nawet kilkaset złotych rocznie.”

„To inwestycja, która się opłaca – mniej smogu to lepsze zdrowie.”

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

BUDOWANIE ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ - ĆWICZENIA

PLANOWANIE WYPOWIEDZI DO RÓŻNYCH ODBIORCÓW

Jak poniższe hasła przełożyć na komunikat?

Doceniaj liderów zmiany.

KOMUNIKAT:

„Pani Anna już skorzystała z programu – teraz jest ambasadorką czystego powietrza!”

„Pierwszy zdecydował się sołtys – teraz cała społeczność podąża jego śladem.”

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

BUDOWANIE ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ - ĆWICZENIA

PLANOWANIE WYPOWIEDZI DO RÓŻNYCH ODBIORCÓW

Jak poniższe hasła przełożyć na komunikat?

**Bądź obecny – rozmawiaj, informuj,
wspieraj.**

KOMUNIKAT:

„Rozmawiamy z mieszkańcami na zebraniach wiejskich i podczas lokalnych wydarzeń.”

„Jesteśmy z wami – od złożenia wniosku po rozliczenie dotacji.”

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

BUDOWANIE ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ - ĆWICZENIA

PLANOWANIE WYPOWIEDZI DO RÓŻNYCH ODBIORCÓW

Dobierz komunikat do odbiorcy.

KOMUNIKAT:

„Walka ze smogiem to walka o Twoją przyszłość –
czyste powietrze = mniej alergii i chorób.”

„Oddychaj bezpiecznie – dla wnuków i dla siebie.”

„Nowoczesne ogrzewanie to wygoda
i bezpieczeństwo – bez noszenia węgla i popiołu.”

ODBIORCA:

Uczniowie i młodzież

Osoby starsze

Osoby starsze i rodziny
z dziećmi

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

BUDOWANIE ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ - ĆWICZENIA

PLANOWANIE WYPOWIEDZI DO RÓŻNYCH ODBIORCÓW

Dobierz komunikat do odbiorcy.

KOMUNIKAT:

„Niższe rachunki i cieplejszy dom – to możliwe!”

„Działaj lokalnie – twórz zdrową i nowoczesną gminę.”

„Mądre decyzje dla klimatu i mieszkańców.”

ODBIORCA:

Mieszkańcy domów
jednorodzinnych

Samorządy lokalne
i liderzy społeczności

Samorządy lokalne
i liderzy społeczności

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

BUDOWANIE ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ - ĆWICZENIA

PLANOWANIE WYPOWIEDZI DO RÓŻNYCH ODBIORCÓW

Dobierz komunikat do odbiorcy.

KOMUNIKAT:

„Bądź zmianą – działaj dla czystego powietrza!”

„Dotacje na wymianę pieca i prąd ze słońca
– to się opłaca!”

„Mądre decyzje dla klimatu i mieszkańców.”

ODBIORCA:

Uczniowie i młodzież

Rolnicy i mieszkańcy
obszarów wiejskich

Mieszkańcy domów
jednorodzinnych

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

PLANOWANIE I WDRAŻANIE INICJATYW – ĆWICZENIA PRAKTYCZNE

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

PLANOWANIE I WDRAŻANIE INICJATYW - ĆWICZENIA

ETAPY PLANOWANIA DZIAŁANIA.

Uczestnicy warsztatu dzielą się na 3 grupy po 5 osób.

Wyznaczenie celu (np. zwiększenie świadomości nt. uchwały antysmogowej).

Wybór grupy docelowej (dzieci, seniorzy, wszyscy mieszkańcy).

Dobór narzędzi (ulotka, wydarzenie, prezentacja, filmik).

Harmonogram działań i podział zadań.

Ewaluacja – co się udało, co można poprawić?

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

PLANOWANIE I WDRAŻANIE INICJATYW - ĆWICZENIA

ETAPY PLANOWANIA DZIAŁANIA.

Określenie problemu (np. zanieczyszczone powietrze).

Każda grupa planuje mini-projekt odpowiadający na realny problem w gminie.

Zespół wybiera lidera, zapisuje plan i przygotowuje prezentację.

Grupy mogą korzystać z pomocy trenerów.

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

„Czyste powietrze zależy
od każdego z nas
– działajmy razem!”

„Dziękujemy za aktywny udział”

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski